

κάλος

κάλος, ο, ουσ. [<βενετ. callo <λατιν. callus], ρόζος του δέρματος, ιδίως στη μέσα πλευρά των δαχτύλων ή της παλάμης, που δημιουργείται από τη σκληρή χειρωνακτική εργασία ή στα δάχτυλα των ποδιών, που δημιουργείται από την πίεση των στενών παπουτσιών·

- έβγαλε ο κώλος μου κάλο ή έβγαλε κάλο ο κώλος μου (ενν. από το καθισιό, από το κάθισμα, από την καρέκλα), βλ. λ. [κώλος](#)·

- έχει κάλο στο μυαλό, δεν έχει καθόλου μυαλό, είναι ανόητος, κουτός, βλάκας: «όσο κι αν προσπαθήσεις, δε θα μπορέσεις να συνεννοηθείς μαζί του, γιατί έχει κάλο στο μυαλό». Πολλές φορές, παρατηρείται χειρωνακία με την οποία η άκρη του δείκτη έρχεται και χτυπάει ελαφρά στον κρόταφο. Συνών. έχει κάλο στον εγκέφαλο / έχει πίτουρα στο μυαλό / έχει πριονίδια στο μυαλό / έχει ρόζο στο μυαλό / έχει ροκανίδια στο μυαλό / έχει σκατά στο μυαλό / έχει στόκο στο μυαλό·

- έχει κάλο στον εγκέφαλο, βλ. φρ. έχει κάλο στο μυαλό·

- η παλάμη του έχει βγάλει κάλο ή η παλάμη του έχει βγάλει κάλους, βλ. φρ. η χούφτα του έχει βγάλει κάλο·

- η χούφτα του έχει βγάλει κάλο ή η χούφτα του έχει βγάλει κάλους (ενν. από τη μαλακία), ανυψώνεται μανιωδώς και, κατ' επέκταση, είναι πολύ ανόητος, πολύ ηλίθιος, πολύ βλάκας: «εδώ η χούφτα του έχει βγάλει κάλο και θέλει να περνιέται για μάγκας!»·

- μη μου πατάς στον κάλο ή μη μου πατάς τον κάλο συμβουλευτική προτροπή ή απειλή σε κάποιον, να μη μας ενοχλεί, να μη μας εκνευρίζει, να μην αγγίζει το αδύνατο, το ευαίσθητο σημείο μας, γιατί θα υπάρξουν κακά επακόλουθα γι' αυτόν: «χίλιες φορές στο 'χω πει, μη μου πατάς τον κάλο, γιατί θα στις βρέξω!»·

- μου πάτησε στον κάλο ή μου πάτησε τον κάλο, με τα λόγια ή τις πράξεις του με ενόχλησε, με εκνεύρισε, και πιο συγκεκριμένα μου άγγιξε το αδύνατο, το ευαίσθητο σημείο, ιδίως από κακή πρόθεση: «κάποια στιγμή τον διαολόστειλα, γιατί μου πάτησε τον κάλο». (Λαϊκό τραγούδι: σαν δω πως **μου πατάς πολύ τον κάλο** κι αν έχω κάποιο ντέρτι θα το βγάλω κι αλλού τον έρωτα θα κυνηγώ και θα σου δείξω αλεπού ποιος είμαι εγώ). Από την εικόνα του ατόμου που εξαγριώνεται από τον πόνο που νιώθει τη στιγμή που κάποιος του πάτησε τον κάλο·

- το χέρι του έχει βγάλει κάλο ή το χέρι του έχει βγάλει κάλους, βλ. συνηθέστ. η χούφτα του έχει βγάλει κάλο·

- του πατώ τον κάλο, με λόγια ή με πράξεις αγγίζω το αδύνατο, το ευαίσθητο σημείο του, ιδίως από κακή πρόθεση: «μόλις του πάτησε τον κάλο, έκανε σαν τρελός!»·